

mogel, če bo dražja; ako se ima že cena soli povikšati, naj se že raje povikša obrtniška sol, ki jo fabrike potrebujejo, ali pa živinska sol, ne pa kuhinska za človeško zdravje potrebna; še raje pa tobak, ki se ga za toliko milijonov ponosila in popuha — zdravju na škodo; če bi se povikšala cena tobaka, bi se koristilo državni kasi in tudi zdravju človeškemu. — Po kratkem pomenkovani je bilo ravno v tej seji po nasvetu Pražak-ovem sklenjeno, naj se Mühlfeld-ova in Giskrova predloga zastran neke prenaredbe obrtniške postave izročita doličnemu odboru v prevdark.

V seji 13. dne t. m. je minister dnarstva zbornici poslancov izročil osnovo druge nove postave, po kateri se ima gruntni in hišni davek in pa davek od prislužka (Erwerb) in od dohodkov (Einkommen) povikšati. Minister je prerajal, da ta povikšani davek bi donesel državnemu kasi 18 milijonov in 600.000 gld. novih dohodkov. Da, kar najbolj moremo, jasno svojim bravcom povemo, za koliko naj bi se po nasvetu ministrovem povikšali imenovani davki, jim razložimo to reč tako-le: V tistih deželah našega cesarstva, kjer se na gruntni davek plačuje za priklado tretjina („dritelje“) več, se bo ta davek od sedanjih 24 od sto povikšal na 28, v drugih deželah pa in sicer na Ogrskem in Hrvaškem od $18\frac{2}{3}$ na $22\frac{2}{8}$, v Erdelji od $11\frac{2}{3}$ na $14\frac{1}{6}$ od sto. Pri hišnemu davku, ki je bil leta 1859 za polovico povikšan, se bo doklada povikšala za dvakrat več. Kdor je, postavimo, leta 1859 plačal hišnega davka 30 gold., bi plačal prihodnje 60 gld. Davek od prislužka in od dohodkov ima biti povikšan za peti del, to je, za 20 od sto. Kdor je, postavimo, pred letom 1859 plačal 30 gold. pridobnine ali dohodnine, in je pozneje z doklado ene petinke vred plačal 36 gold., bi vprihodnje z doklado dveh petink plačal 42 gold., — od kuponov državnih obligacij pa bi se namesto dosedanjih 5 od sto vprihodnje jemalo 7 od sto. — Ko je gosp. minister Plener ta predlog z obširno besedo razložil, je zbornici poslancov dalje še tudi razodel, kako se je za prihodnje čas ministerstvo pogodilo z dunajsko veliko banko; minister misli, da še 25 let mora banka privilegiji imeti bankovce izdajati, ker to ne gre, da bi vlad a izdajala bankovce, pa tudi posamezne dežele ne. — Veliko naloge je s temi predlogi dobil državni zbor; kako jo bo rešil v vseh zadevah, bo kazal prihodnji čas. Od ene strani je očitno, da država naša je v hudi dnarni stiski in da ji je res treba novih dohodkov; od druge strani pa je ravno tako znano, da davki, zlasti gruntni in hišni, so že sedaj veliki; od ene strani se vidi, da je treba hitre pomoči, od druge pa je večina klopí v državnem zboru praznih, ker ni ne Madžarov ne Hrvatov, ne Erdeljeov ne Lahov v državnem zboru nadomestovanih, tedaj sklepi ne bojo izrazi vesoljne Avstrije. Res sila težavni stan! — V tej seji je gosp. Černe postavil vprašanje: kako je to, čeravno je že pol leta preteklo, kar je gospod ministra pobral zavoljo vpeljanja slovenskega jezika v sodnjah, da še ni odgovora dobil? Al kmali ga ustavi predsednik dr. Hein rekši, da po opravilnem redu ni pripušeno pretresavati zastavljenih vprašanj (interpelacij). „Budem pa novo interpelacijo zastavil“ — odgovori Černe — „kakor je dr. Rechbauer storil“. „Če hočete to — ga zavrne predsednik — spisite jo, ali pa g. ministra prašajte zunaj.“ Černe hoče dalje govoriti, al predsednik mu spet seže v besedo. Na to se vzdigne dr. Toman in pravi: „Naj slavni zbor sam sklene: ali sme poslanec Černe govoriti ali ne; že pred 6 mesci je zastavil vprašanje za pravico slovenskega naroda“ — — al predsednik tudi dr. Tomana ustavi rekši, da mu ni dovolil govoriti in da ne more dopustiti, da bi se ravnalo zoper opravilni red. Na to se vzdigne dr. Rieger in praša predsednika: „čemu da imajo poslanci pravico, vprašanja zastavljeni, če jim minister pol leta odgovora ne dá!“ Dr. Toman hoče še govoriti: „Kaj

je enaka pravica?“ — al predsednik, kakor da bi Toman-a ne slišal, nadaljuje svoj davkovski predlog — po zboru pa se sliši nezadovoljnost s predsednikovim obnašanjem, ktero je res ostre graje vredno bilo, in ki ga je celo Slovencem neravno ljubeznjiva „Ostd. Post“ ostro grajala. Ta mala prigodba nas je spet veliko učila.

— Presvetlega cesarja pričakujemo 21. dan t. m. iz Benetk nazaj; v drugi polovici prihodnjega meseca bo sopot potoval v Benetke in se potem s presv. cesarico, ki se je dobro ozdravila, in celo rodovino vrnil nazaj.

— 85.000 rekrutov se ima za letošnje leto nabrati v našem cesarstvu, in sicer jih ima dati doljna in zgornja Avstrija 5749, Štajarsko 2624, Koroško 848, Krajnsko 1222, Tržaško, istersko in Goriško 1226, Lombardija in Beneško 6417, Česko 12.497, Marsko in Šlezko 6121, Galicija in Bukovina 13.285, Dalmacija 896, Tirolska 1132, — 33.000 pa Ogersko, Hrvaško, Slavonija in Erdelja.

— Novi soldi nalač za laško deželo skovani se bojo te dni poslali v Benetke, ravno tolikšni kot naši novi krajcarji; opis imajo laški: „Moneta spicciola pel regno Lombardo-Veneto“; obrobek je zarezljan kakor pri sreberinem dnarju.

Hrvaško. Iz Zagreba 13. sveč. V današnjem velikem zboru tukajšne županije pod predsedništvom nadžupana Kukuljevića je vsled zmanjšanega števila in plačila županijskih uradnikov in služabnikov, ki ga je deželno poglavarstvo določilo, sklenjeno bilo Njih Veličanstvu prošnjo izročiti, da se deželni zbor kmalo sklicē in da bi nehalo iztrjevanje davkov po vojakih, kakor je dosedaj.

Česko. Iz Prague. „Narod. List.“ in drugi naši narodni časniki si na vso moč prizadevajo prosti narod svartiti, naj se za nobeno ceno ne dajo po medenih besedah zapeljati, da bi se preselili v kineško deželo ob reki Amur, kamor ga sleparski agenti celo s pretvezo vabijo, da tudi nadvojvoda Stefan se bo tjé preselil in novo kraljestvo osnoval.

Ogersko. Iz Pešta. Iz Dunaja slišimo, da se vlada ravno sedaj resno posvetuje o sklicu deželnega zбора ogerskega, in da meseca julija ali avgusta bo z deželnimi zbori drugih dežel ob enem tudi deželni zbor ogerski.

Saleburško. 5. in 6. dan t. m. je po več tukajšnjih gorah padal rudeč sneg; z drobnogledi niso mogli zapaziti primešanega rudečega peska ali prahu.

Laško. Iz Turina 14. Derž. zbor je izgovoril polno zaupanje Ratazzi-u, novemu predsedniku ministerstva. Sicer mu pa časniki niso posebno prijazni. Veliko vojvodstvo Badensko priznava laško kraljestvo. Garibaldi je spet tukaj; kakor se sliši, bo šel po deželi ogledavat vojaške naprave.

Prusko. Iz Berolina 15. marca. Danes se sliši, da so ministri Patov, Schwerin in Bernuth kralju odpovedali svojo službo; ni se gotovo, ali jih bo kralj odpustil.

Francozko. Iz Pariza. Čedalje več se govori o premembah ministerstva. Sicer je hrup in strah prejšnjih dni spet potihnil; več zaprtih delavcov so že izpustili. V državnem zboru se je veliko besedovalo o rimskih zadevah, in da svetna papeževa oblast se dá ločiti od duhovne.

Grško. Iz Aten. Tudi v Syri, enem največih grških trgovskih mest, so se spuntali vojaki. Za vlado in kralja je stan težaven.

 Današnjemu listu je priložena 20. pôla „povestnice“.

Kursi na Dunaji 16. marca.

5% metaliki 70 fl. 25 kr.	Ažijo srebra 35 fl. 35 kr.
Narodno posojilo 84 fl. 5 kr.	Cekini 6 fl. 74½ kr.